

Lectio Divina segédanyag

C év - Lk 10,1-12.17-20

A Szentmise evangéliumi szakaszához

Szerkesztési munka végrehajtói:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geiszelhardt Sára, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Patrisztikus nézőpont

Asztalos Lívia

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Roszkopf Rita

Szemlélődési nézőpont

Mohay Réka

Szerkesztő

Asztalos Lívia

Tanítóhivatali nézőpont

Révai László,

Sárszegi Judit

Lektorálta: Nyúl Viktor

+ EVANGÉLIUM Szent Lukács könyvéből

Jézus munkásokat hív aratásába, és hatalmat ad nekik az evangélium hirdetésére. Aki befogadja őket, Isten békéjét kapja jutalmul.

Az apostolok kiválasztása után Jézus kiválasztott más hetvenkét tanítványt, és elküldte őket kettesével maga előtt minden városba és helységbe, ahová menni szándékozott.

Így szólt hozzájuk: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjétek hát az aratás Urát, küldjön munkásokat aratásába.

Menjetek! Úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé. Ne vigyetek magatokkal se erszényt, se tarisznyát, se sarut. Az úton senkit se köszöntsetek. Ha betértek egy házba, először is ezt mondjátok: Békesség e háznak! Ha békesség fia lakik ott, rászáll a ti békességetek, ha nem, visszaszáll rátok. Maradjatok ugyanabban a házban, és azt egyétek és igyátok, amijük van. Mert méltó a munkás a maga bérére. Ne járjatok házról házra.

Ha egy városba érkeztek, és szívesen látnak titeket, egyétek, amit elétek adnak. Gyógyítsátok meg ott a betegeket, és hirdessétek: Elérkezett hozzátok az Isten országa!

*

De ha betértek valamelyik városba, és nem látnak titeket szívesen, menjetek ki az utcára, és mondjátok: Még a port is lerázzuk, ami városotokban a lábunkra tapadt, de tudjátok meg: Elérkezett hozzátok az Isten országa. Bizony mondom nektek: Szodomának könnyebb sorsa lesz azon a napon, mint ennek a városnak.” A hetvenkét tanítvány nagy örömmel tért vissza. „Uram – mondták –, a te nevedre még a gonosz lelkek is engedelmeskedtek nekünk.” Ő így válaszolt: „Láttam a sátánt: mint a villám, úgy bukott le az égből. Hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon és skorpiókon járjatok, hogy minden ellenséges erőn úrrá legyetek: Semmi sem fog ártani nektek.

Mindazonáltal ne annak örüljétek, hogy a gonosz lelkek engedelmeskedtek nektek. Inkább annak örüljétek, hogy nevetek föl van írva a mennyben.”

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus vonal

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

¹ Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος ἑτέρους ἑβδομήκοντα [δύο] καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο [δύο] πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι.

Ezek után pedig kinevezett az Úr másik hetven(kettőt), és elküldte őket kettesével az ő arca előtt minden városba és helyre, ahová ő szándékozott menni.

² Ἐλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς· ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἔργατας ἐκβάλη εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

Mondta pedig nekik: „Az aratnivaló sok, de a munkások kevesen (vannak): kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön ki munkásokat az aratásába.”

³ ὑπάγετε· ἰδοὺ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνas ἐν μέσῳ λύκων.

„Menjetek el: Íme, úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé.”

⁴ μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα, καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε.

Ne viseljétek erszényt, se batyut, se sarut, és az úton senkit se köszöntsetek.

⁵ εἰς ἣν δ' ἂν εἰσέλθητε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε· εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ.

Amelyik házba pedig bementek, először mondjátok: 'Béke ennek a háznak!'

⁶ καὶ ἐὰν ἐκεῖ ᾗ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαήσεται ἐπ' αὐτὸν ἢ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μή γε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει.

És ha ott béke fia van, rajta fog nyugodni a békétek, ha pedig nem, akkor vissza fog szállni rátok.

⁷ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιός γάρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν.

Abban a házban pedig maradjatok, és egyétek s igyátok, ami tőlük van: méltó ugyanis a munkás a bérére. Ne járkáljatok házról házra!

⁸ καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν

És amelyik városba bementek, és befogadnak titeket, egyétek azt, amit elétek adnak,

⁹ καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς καὶ λέγετε αὐτοῖς· ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

és gyógyítsátok meg abban (a városban) a betegeket, és mondjátok nekik: elközelgett hozzátok az Isten királysága.

¹⁰ εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθητε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε·

Amelyik városba pedig ha bementek, és nem fogadnak be titeket, kimenne a széles útjaira mondjátok:

¹¹ καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

'A városotokból nekünk a lábra odatapadt port is letöröljük nektek: viszont tudjátok meg azt, hogy elközelgett az Isten királysága.'

¹² λέγω ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνῃ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκεῖνῃ.

Mondom nektek, hogy a szodomaiaknak azon a napon elviselhetőbb (dolga) lesz, mint annak a városnak."

(...)

¹⁷ Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα [δύο] μετὰ χαρᾶς λέγοντες· κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου.

A hetven(kettő) pedig visszatért örömmel mondva: „Uram, a démonok is engedelmeskednek nekünk a nevedben.”

¹⁸ εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα.

Mondta pedig nekik: „Láttam a sátánt, mint villámot az égből, lebukni.

¹⁹ ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ.

Íme, hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon és skorpiókon járkáljatok (tapossatok), és az ellenség minden ereje felett, és semmiképpen sem árt nektek.

²⁰ πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν **ἐγγέγραπται** ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Viszont ne amiatt örüljete, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, de örüljete, hogy a nevetek **fel van írva** a mennyekben.”

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

[Nova Vulgata](#)

[Szent István Társulati Biblia](#)

[Jeromos fordítás](#)

[Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás](#)

[Károli Gáspár revideált fordítása](#)

[Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása](#)

¹Post haec autem designavit Dominus alios septuaginta duos et misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem et locum, quo erat ipse venturus.

¹Ezek után az Úr kiválasztott más hetvenkettőt, és elküldte őket kettesével maga előtt minden városba és helységbe, ahová menni készült.

¹Ezek után az Úr kiválasztott más hetvenkettőt, és elküldte őket kettesével maga előtt minden városba és helységbe, ahova menni készült.

¹Ezután az Úr más hetvenkét tanítványt választott ki és kettenként maga előtt küldte őket azokba a városokba és falvakba, ahová készült.

¹Ezek után pedig rendele az Úr másokat is, hetvenet, és elküldé azokat kettőnként az ő orczája előtt, minden városba és helyre, a hová ő menendő vala.

¹Ezek után az Úr kijelölt másik hetvenkét tanítványt, és elküldte őket maga előtt kettesével minden városba és helységbe, ahova menni szándékozott.

²Et dicebat illis: “ Messis quidem multa, operarii autem pauci; rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam.

²Így szólt hozzájuk: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjétek hát az aratás urát, küldjön munkásokat az aratásra.

²Azt mondta nekik: »Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjétek azért az aratás Urát, küldjön munkásokat az aratásába.

²Így szólt hozzájuk: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjétek az aratás urát, küldjön munkásokat aratásába.

²Monda azért nekik: Az aratni való sok, de a munkás kevés; kérjétek azért az aratásnak Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába.

²Így szólt hozzájuk:

– Az aratnivaló sok, a munkás kevés. Kérjétek hát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat aratásába!

³Ite; ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos.

³Menjetek! Úgy küldelek benneteket, mint bárányokat a farkasok közé.

³Menjetek! Íme, úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé.

³Menjetek! Úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé.

³Menjetek el: Ímé én elbocsátlak titeket, mint bárányokat a farkasok közé.

³Menjetek! Íme, úgy küldelek benneteket, mint bárányokat a farkasok közé.

⁴Nolite portare sacculum neque peram neque calceamenta et neminem per viam salutaveritis.

⁴Ne vigyetek magatokkal erszényt, se tarisznyát, se sarut. Az úton senkit ne üdvözöljétek.

⁴Ne vigyetek erszényt, se tarisznyát, se sarut, és az úton senkit se köszöntsetek.

⁴Ne hordjatok erszényt, se tarisznyát, se sarut. Útközben senkit se köszöntsetek.

⁴Ne hordozzatok erszényt, se táskát, se sarut; és az úton senkit ne köszöntsetek.

⁴Ne vigyetek magatokkal se erszényt, se tarisznyát, se sarut! Útközben senkit se köszöntsetek!

⁵In quamcumque domum intraveritis, primum dicite: "Pax huic domui".

⁵Ha betértek egy házba, először ezt mondjátok: Békesség e háznak!

⁵Ha valamelyik házba bementek, először ezt mondjátok: 'Békesség e háznak!'

⁵Ha betértek egy házba, először is azt mondjátok: békesség e háznak!

⁵Valamely házba bementek, először ezt mondjátok: Békesség e háznak!

⁵Amikor beléptek egy házba, először ezt mondjátok: „Békesség e háznak!”

⁶Et si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illam pax vestra; sin autem, ad vos revertetur.

⁶Ha békesség fia lakik ott, rászáll békességetek, ha nem, visszaszáll rátok.

⁶Ha a békesség fia lakik ott, rászáll a ti békességetek; ha pedig nem, visszaszáll rátok.

⁶Ha békesség fia lakik ott, rászáll a ti békességetek, ha nem, visszaszáll rátok.

⁶És ha lesz ott valaki békességnek fia, a ti békességetek azon marad; ha nem, ti reátok tér vissza.

⁶Ha a béke fia lakik ott, rászáll békétek, ha nem, visszaszáll rátok.

⁷In eadem autem domo manete edentes et bibentes, quae apud illos sunt: dignus enim est operarius mercede sua. Nolite transire de domo in domum.

⁷Maradjatok ott abban a házban, és azt egyétek és igyátok, amijük van. Mert a munkás megérdemli a maga bérét. Ne járjatok házról házra.

⁷Maradjatok ugyanabban a házban, egyétek és igyátok, amijük van, mert méltó a munkás a maga bérére. Ne járjatok házról házra.

⁷Maradjatok ugyanabban a házban és egyétek-igyátok, amijük van. Megérdemli a munkás a maga bérét. Ne járjatok házról házra.

⁷Ugyanazon házban maradjatok pedig, azt evén és iván, a mit ők adnak: mert méltó a munkás az ő jutalmára. Ne járjatok házról-házra.

⁷Maradjatok ugyanabban a házban! Egyétek és igyátok, amit adnak, mert méltó a munkás a maga bérére! Ne járjatok házról házra!

⁸Et in quamcumque civitatem intraveritis, et susceperint vos, manducate, quae apponuntur vobis,

⁸Ha egy városba érkeztek és szívesen látnak titeket, egyétek, amit elétek adnak.

⁸Ha valamelyik városba betértek, és ott befogadnak titeket, egyétek, amit elétek tesznek.

⁸Ha betértek egy városba és ott befogadnak titeket, egyétek, amit elétek tesznek.

⁸És valamely városba bementek, és befogadnak titeket, azt egyétek, a mit előtökbe adnak:

⁸Ha bementek egy városba, és befogadnak titeket, egyétek, amit elétek tesznek!

⁹*et curate infirmos, qui in illa sunt, et dicite illis: "Appropinquavit in vos regnum Dei".*

⁹Gyógyítsátok meg ott a betegeket s hirdessétek: Közel van hozzátok az Isten országa!

⁹Gyógyítsátok meg az ott lévő betegeket, és mondjátok nekik: 'Elközelgett hozzátok az Isten országa.'

⁹Gyógyítsátok meg az ottani betegeket és hirdessétek: közel van hozzátok Isten országa.

⁹És gyógyítsátok a betegeket, a kik ott lesznek, és mondjátok nekik: Elközelített hozzátok az Isten országa.

⁹Gyógyítsátok az ott lévő betegeket, és mondjátok nekik: „Elérkezett hozzátok Isten országa.”

¹⁰*In quamcumque civitatem intraveritis, et non receperint vos, exeuntes in plateas eius dicite:*

¹⁰De ha betértek valamelyik városba és nem látnak titeket szívesen, menjetek ki az utcára és mondjátok:

¹⁰Ha pedig egy városba betértek, és nem fogadnak be titeket, menjetek ki az utcára, és mondjátok:

¹⁰Ha pedig betértek egy városba és ott nem fogadnak be titeket, menjetek ki az utcára és mondjátok:

¹⁰Valamely városba pedig bementek, és titeket be nem fogadnak, annak utcáira kimenvén, ezt mondjátok:

¹⁰Ha pedig bementek egy városba, és nem fogadnak be titeket, menjetek ki az utcára, és mondjátok:

¹¹*"Etiam pulverem, qui adhaesit nobis ad pedes de civitate vestra, extergimus in vos; tamen hoc scitote, quia appropinquavit regnum Dei".*

¹¹Még a port is lerázzuk, ami városotokban a lábunkra tapadt, de azért tudjátok meg: Közel van az Isten országa.

¹¹„Még a port is lerázzuk nektek, amely a ti városotokban lábainkra tapadt; tudjátok meg azonban, hogy elközelgett az Isten országa.”

¹¹még a port is lerázzuk rátok, amely városokban ránk tapadt, de tudjátok meg: közel van Isten országa.

¹¹Még a port is, a mely reánk ragadt a ti városokból, itt köztetek letöröljük; mindazáltal ez legyen tudtokra, hogy az Isten országa elközelített hozzátok.

¹¹„Letöröljük még a port is, ami városokból lábunkra tapadt! De tudjátok meg, közel van Isten országa!”

¹²*Dico vobis quia Sodomis in die illa remissius erit quam illi civitati.*

¹²Bizony mondom nektek: Szodoma sorsa könnyebb lesz azon a napon, mint azé a városé.

¹²Mondom nektek: Szodomának könnyebb lesz a sorsa azon a napon, mint annak a városnak.

¹²Mondom nektek: Szodomának könnyebb sorsa lesz azon a napon, amint annak a városnak.

¹²Mondom pedig nektek, hogy a Sodomabeliek állapota tűrhetőbb lesz ama napon, hogynem azé a városé.

¹²Mondom nektek: Szodomának elviselhetőbb sorsa lesz azon a napon, mint annak a városnak.

¹⁷*Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio dicentes: “ Domine, etiam daemonia subiciuntur nobis in nomine tuo! ”.*

¹⁷A hetvenkét tanítvány nagy örömmel tért vissza. „Uram – mondták –, nevedre még az ördögök is engedelmeskedtek nekünk.”

¹⁷Amikor a hetvenkettő visszatért, örömmel mondták: »Uram! Még az ördögök is engedelmeskednek nekünk a te nevedben!«

¹⁷A hetvenkét tanítvány nagy örömmel tért vissza: „Uram, mondták, a te nevedre még az ördögök is engedelmeskednek nekünk.”

¹⁷Visszatére pedig a hetven tanítvány örömmel, mondván: Uram, még az ördögök is engednek nekünk a te neved által!

¹⁷A hetvenkét tanítvány örvendezve tért vissza:

– Uram, még a démonok is engedelmeskednek nekünk a te nevedre!

¹⁸*Et ait illis: “ Videbam Satanam sicut fulgur de caelo cadentem.*

¹⁸Így válaszolt nekik: „Láttam a sátánt: mint a villám, úgy bukott le az égből.

¹⁸Ő azt felelte nekik: »Láttam a sátánt: mint a villám, úgy zuhant le az égből.

¹⁸Ő így válaszolt: „Láttam a sátánt: mint villám bukott le az égből.

¹⁸Ő pedig monda nekik: Látám a Sátánt, mint a villámlást lehullani az égből.

¹⁸Ő pedig ezt mondta nekik:

– Láttam a Sátánt villámként lezuhanni az égből.

¹⁹Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes et scorpiones et supra omnem virtutem inimici; et nihil vobis nocebit.

¹⁹Hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon és skorpiókon járjatok, hogy minden ellenséges erőn úrrá legyetek. Nem fog ártani nektek semmi.

¹⁹Íme, hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon és skorpiókon járjatok, s minden ellenséges hatalmon, és semmi sem fog ártani nektek.

¹⁹Hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon és skorpiókon járjatok, hatalmat adtam nektek minden ellenséges erő fölött: semmi sem fog ártani nektek.

¹⁹Ímé adok néktek hatalmat, hogy a kígyókon és skorpiókon tapodjatok, és az ellenségnek minden erején; és semmi nem árthat néktek.

¹⁹Íme, hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon, skorpiókon tapodjatok, és az ellenség minden erején, és semmi sem árthat nektek.

²⁰Verumtamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subiciuntur; gaudete autem quod nomina vestra scripta sunt in caelis ”.

²⁰De mégse annak örüljétek, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, inkább annak örüljétek, hogy nevetek föl van írva a mennyben.”

²⁰De ne annak örüljétek, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, hanem annak örüljétek, hogy nevetek fel van írva a mennyekben.«

²⁰Mégse annak örüljétek, hogy a gonosz lelkek engedelmeskednek nektek, hanem annak, hogy nevetek föl van jegyezve a mennyben.”

²⁰De azon ne örüljétek, hogy a lelkek néktek engednek; hanem inkább azon örüljétek, hogy a ti neveitek fel vannak írva a mennyben.

²⁰De ne annak örüljétek, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, hanem inkább annak örüljétek, hogy a nevetek fel van írva a mennyben!

1.1.3. Behatárolás

Lukács a tizenkét apostol szétküldésének, és örömteli visszatérésének az elbeszélése után (Lk 9,1-6.10), beszámol a hetven(két) tanítvány missziós küldetéséről, illetve

Jézushoz való visszatéréséről, s lelkes beszámolójáról (Lk 10,1-12.17-20). Az utóbbi szakasz két részlete közé még beékelődik a megátalkodott városokról szóló beszéd (Lk 10,13-16). Így az általunk vizsgált epizód a Lk 10,1-12.17-20 versek között helyezkedik el.

1.1.4. Szó szerinti üzenet

Lukács hangsúlyozza, hogy,

- Jézus kiterjeszti a küldöttek körét: nemcsak az apostolokat, hanem a hetven(két) tanítványt is küldi az evangélium hirdetésére. Ami jelzi, hogy a misszió mindenkinek a feladata az Egyházban.
- Jézus örömhírének a lényege, hogy Isten uralma közel van. Az Úr velünk van. Ennek jelei a gyógyulások, a démonok, a sátán feletti győzelem.
- Az örömhírt minden ember számára hirdetni kell, de mindenki szabadon válaszol e meghívásra. Utána viszont az embernek vállalnia kell döntésének a következményét.
- A tanítványok fáradozásuk, küzdelmük során számíthatnak a Mester támogatására. Illetve az a nagy remény lebeg szemük előtt, hogy a mennyország öröme vár rájuk.
- Jézus figyelmesen meghallgatja tanítványainak a beszámolóját, s továbbra is türelmesen, és gyengéden tanítja őket.

1.1.5. Kulcsszavak rövid elemzése

ἀπέστειλεν (ápesztejlen): 'elküld, kiküld' (Lk 10,1)

Gyakran előfordul ez a szó a Lukács-evangéliumban:

- Isten elküldi Gábor angyalt Zakariáshoz, majd Máriához, hogy jó hírt vigyen nekik: János, illetve Jézus születése kapcsán (Lk 1,19.26)
- Isten küldi Jézust, hogy örömhírt vigyen a szegényeknek, és szabadulást a foglyoknak (Lk 4,18), hogy hirdesse Isten királyságát (Lk 4,43). Vagyis Jézust az Atya küldi (Lk 9,48; Lk 10,16).

- Keresztelő János követeket küld Jézushoz, hogy ő-e az, akinek el kell jönnie (Lk 7,20). A kafarnaumi százados zsidó véneket küld a Mesterhez, hogy gyógyítsa meg szolgáját (Lk 7,3). Továbbá egyesek cselvetőket küldenek Jézushoz, hogy próbára tegyék (Lk 20,20).
- Isten küldött prófétákat és küldötteket a zsidó nép számára (Lk 11,49; Lk 13,34). Illetve Jézus Keresztelő Jánosról, mint Isten által előtte elküldött követről beszél (Lk 7,27; Mal 3,1).
- Egyes példabeszédekben is megjelenik ez a szó (Lk 14,17.32; Lk 19,14; Lk 20,10).
- Jézus küldi az apostolokat, a tanítványokat, hogy hirdessék az Isten királyságát, s gyógyítsanak (Lk 9,2; Lk 10,1.3; Lk 22,35), illetve, hogy készítsék elő neki a szállást (Lk 9,52), a szamarat a Jeruzsálembé való bevonuláshoz (Lk 19,29.32). Továbbá a Mester elküldi Pétert és Jánost, hogy készítsék elő a termet a húsvéti vacsorához (Lk 22,8).
- Végül a feltámadt Jézus Krisztus megígéri, hogy elküldi az apostolokra az Atya megígért ajándékát, vagyis a Szentlelket (Lk 24,49).

Mindezek az igehelyek egy „küldés-láncolatot” mutatnak, amely kifejezi, hogy az esetek többségében szoros, és bensőséges kapcsolat van küldő és küldött között. A küldött a küldetés során azt képviseli, aki küldte őt. A tanítványok az őket küldő Jézus erejében, és a Szentlélemben bátran bízhatnak, s tevékenységük által még személyesebb, és mélyebb barátságba kerülhetnek az Úrral.

ἐγγέγραπται (*engegráptáj*): ‘felírni, beírni’ (Lk 10,20)

Ez a szó csak itt fordul elő az evangéliumokban. Kifejezi ezáltal sajátos módon, hogy a tanítványok neve fel van írva, be van jegyezve a mennyben, ami azt a reményt erősíti meg képletesen, hogy van mennyország. Aki egységben marad az Úrral, s megteszi azt, amire a Mester kéri, küldi őt, az eljut az örök élet boldogságába.

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok Lukács evangéliumán belül

9,1-6 “Összehívta a tizenkettőt, erőt és hatalmat adott nekik az ördögök fölött és a betegségek gyógyítására. Aztán elküldte őket, hogy hirdessék az Isten országát és

gyógyítsák meg a betegeket. „Semmit se vigyetek az útra – hagyta meg nekik –, se botot, se tarisznyát, se kenyeret, se pénzt, se egy váltás ruhát. Ha egy házba betértek, ott szálljatok meg és onnét induljatok tovább. Ha valahol nem fogadnak be benneteket, hagyjátok ott a várost, és még a port is rázzátok le lábatokról ellenük tanúságul.” Útra keltek hát, bejárták a falvakat, mindenütt hirdették az evangéliumot és gyógyították a betegeket.

9,10a “Az apostolok visszatértek, s mindenről beszámoltak neki.”

9,49 “János vette át a szót: „Mester – mondta –, láttunk egy embert, aki ördögöket űzött a nevedben, de megtiltottuk neki, mert nem követ téged velünk.”

22,35 “Aztán tovább beszélt hozzájuk: „Amikor elküldtelek benneteket erszény, tarisznya és saru nélkül, szenvedtetek-e hiányt valamiben?” „Semmiben” – felelték.”

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mt 3,2 “és így prédikált: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa!”

Mt 9,37-38 “Az aratnivaló sok, de a munkás kevés” – mondta akkor tanítványainak. – „Kérjétek hát az aratás urát, küldjön munkásokat az aratáshoz.”

Mt 10,7-16 “Menjétek és hirdessétek: Közel van a mennyek országa! Betegeket gyógyítsatok meg, halottakat támasszatok fel, leprásokat tisztítsatok meg, ördögöket űzzetek ki! Ingyen kaptátok, ingyen is adjátok. Övetekbe ne szerezzetek se arany-, se ezüst-, se rézpénzt! Ne vigyetek magatokkal az útra tarisznyát, se két ruhát, se sarut, se botot! A munkás ugyanis megérdemli a bérét. Ha egy városba vagy faluba betértek, érdeklődjétek, hogy ki az, aki méltó és maradjatok nála, míg tovább nem mentek! Amikor házába léptek, köszöntsétek! Ha méltó rá az a ház, rászáll békétek, ha nem, békétek visszaszáll rátok. Ha valaki nem fogad be benneteket, sem nem hallgat szavatokra, hagyjátok ott a házat, sőt a várost is, és még a port is rázzátok le a lábatokról! Bizony mondom nektek: Szodoma és Gomorra földjének túrhetőbb lesz a sorsa az ítélet napján, mint annak a városnak! Nézzétek, úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé! Legyetek tehát okosak, mint a kígyók, és egyszerűek, mint a galambok!”

Mt 11,24 “De mondom nektek: Szodoma földjének elviselhetőbb lesz a sorsa az ítélet napján, mint neked.”

Mk 6,8-11 “Meghagyta nekik, hogy az útra ne vigyenek semmit, csak vándorbotot; sem kenyeret, sem tarisznyát, sem pénzt az övükben. Sarut kössenek, de két ruhadarabot ne vegyenek magukra. Azután folytatta: „Ha valahol betértek egy házba, maradjatok ott addig, amíg utatokat nem folytathatjátok. Ha valamely

helységben nem fogadnak be, és nem hallgatnak meg titeket, menjetek el onnét, s még a port is rázzátok le lábatokról, tanúbizonyságul ellenük.”

Mk 16,17-18 “Akik hisznek, azokat ezek a jelek fogják kísérni: Nevemben ördögöt űznek, új nyelveken beszélnek, kígyókat vehetnek kezükbe, és ha valami mérget isznak, nem árt nekik, ha pedig betegekre teszik a kezüket, azok meggyógyulnak.”

Jn 4,38 “Nos, azért küldtelek benneteket, hogy learassátok, amit nem ti munkáltatok. Mások fáradoztak, s ti az ő munkájukba álltatok bele.”

Jn 12,31-32 “Ítélet van most a világon. Most vetik ki ennek a világnak a fejedelmét. Én meg, ha majd fölmagasztaltatom a földről, mindenkit magamhoz vonzok.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Kiv 24,1 “Így szólt Mózeshez: „Menj fel az Úrhoz: te és Áron, továbbá Nadab és Abihu, meg hetvenen Izrael vénei közül. De már messze le kell borulnotok.”

Kiv 32,32 “Mégis bocsásd meg vétkét... ha nem, akkor törölj ki engem a könyvedből, amelyet írtál.”

Szám 11,16 “Ekkor az Úr azt mondta Mózesnek: „Hozz ide nekem Izrael vénei közül hetven férfit, olyanokat, akikről tudod, hogy valóban a nép vénei és vezetői. Vidd magaddal őket a megnyilatkozás sátora elé, s álljanak melléd.”

1Sám 25,5 “Elküldte hát hozzá tíz legényét. Azt mondta nekik: „Menjetek föl Kármelbe, keressétek föl Nabalt és adjátok át üdvözletemet.”

Zsolt 91,13 “Oroszlánok és kígyók között lépdelsz, oroszlánkölyköt és sárkányt tiporsz el.”

Iz 4,3 “Aki Sionból megmenekül és Jeruzsálemből életben marad: azt mind szentnek hívják majd, és följegyzik Jeruzsálemben az élők közé.”

ApCsel 3,16 “Mert hittel segítségül hívtuk a nevét, erőt öntött ebbe az emberbe, akit itt láttok és akit ismertek. A tőle való hit visszaadta neki épségét mindnyájatok szeme láttára.”

ApCsel 13,51 “Ők lerázták – ellenük bizonyságul – lábukról a port, és Ikóniumba mentek.”

ApCsel 18,6 “Ellenvetéseikre és káromlásaikra ruháját rázva azt kiáltotta: „Véretek szálljon a fejetekre! Én ártatlan vagyok. Mostantól a pogányokhoz fordulok.”

Róm 16,20 “A békesség Istene hamarosan összetiporja lábatok alatt a sátánt. A mi Urunk, Jézus Krisztus kegyelme legyen veletek!”

1Kor 9,4-14 “Nincs jogunk az evéshez és iváshoz? Nincs jogunk ahhoz, hogy asszony nővért magunkkal vigyünk, mint a többi apostol és az Úr testvérei vagy Kéfás is

teszi? Csak nekem és Barnabásnak nincs jogunk mentesülni a kétkezi munkától? Ki katonáskodik saját költségén? Ki ültet szőlőt, és nem eszik a terméséből? Ki legeltet nyáját, és nem issza a nyáj tejét? Talán csak emberi megfontolásból mondom ezeket, nem így nyilatkozik a törvény is? Hiszen Mózes törvényében ez áll: „Nyomtató ökörnek ne kösd be a száját!” Talán az ökörre van az Istennek gondja, s nem inkább értünk mondja ezt? Kétségtelenül értünk írták meg, hogy aki szánt, reménykedve szántson, s aki csépel, abban a reményben csépeljen, hogy részesedik a termésből. Ha lelki javakat vetettünk köztetek, nagy dolog az, hogy majd anyagi javaitokat aratjuk? Ha mások rendelkezhetnek veletek, nekünk nincs több jogunk hozzá? De nem élünk jogunkkal, hanem elviselünk mindent, csak hogy gátat ne vessünk Krisztus evangéliumának. Nem tudjátok, hogy akik a templomban szolgálnak, a templomból is élnek, s akik az oltárnál szolgálnak, az oltárról részesednek? Éppen így rendelte az Úr is, hogy az evangélium hirdetői az evangéliumból éljenek.”

1Kor 10,27 “Ha meghív egy hitetlen, és el akartok menni, egyetek mindenből, amit feltálatnak, és ne csináljatok belőle lelkiismereti kérdést.”

1Tessz 5,18 “Adjatok hálát mindenért, mert Isten ezt kívánja mindnyájatoktól Krisztus Jézusban.”

1Tim 5,18 “Az Írás ugyanis ezt mondja: „Nyomtató ökörnek ne kösd be a száját!” Vagy: „Megérdemli a munkás a maga bérét.”

Zsid 12,23 “az égben számon tartott elsőszülöttek ünnepi sokadalmához és gyülekezetéhez, mindnyájunk bírójához, Istenhez, a tökéletes igazak lelkeihez”

1Pt 4,14 “Boldogok vagytok, ha Krisztus nevéért szidnak benneteket, mert a dicsőség Lelke, vagyis Isten Lelke nyugszik rajtatok.”

Jel 3,5 “A győztest fehér ruhába öltöztetik. Nevét nem törölöm ki az élet könyvéből, hanem megvallom majd Atyám és angyalai előtt.”

Jel 12,8-9 “de nem tudtak ellenállni, s nem maradt számukra hely a mennyben. Levetették a nagy sárkányt, az ősi kígyót, aki maga az ördög, a sátán, aki tévútra vezeti az egész világot. A földre vetették, s vele együtt letaszították angyalait is.”

Jel 20,12 “Láttam, hogy trónja előtt állnak a halottak, kicsinyek és nagyok. Könyveket nyitottak ki. Kinyitottak egy másik könyvet is, az élet könyvét. A halottak fölött ítéleztek, ahogy a könyvekben fel volt jegyezve, a tetteik szerint.”

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus vonal

2.1.2. Catena Aurea

E heti szakaszunkkal kapcsolatosan az egyházatyák a következő megjegyzéseket, magyarázatokat tették:

¹*Ezek után az Úr kiválasztott más hetvenkettőt, és elküldte őket kettesével maga előtt minden városba és helységbe, ahová menni készült.*

Alexandriai Szent Cirill: Isten már a próféták által tudtul adta, hogy az Evangélium üdvhozó hirdetése nem csak Izrael népét foglalja magába, hanem a többi nép seregletét is. Ezért nevezett ki Krisztus a tizenkét apostol után még további hetvenkettőt.

Nagy Szent Gergely: Jézus kettesével küldte el őket prédikálni, mert a szeretetnek két parancsolata van: a szeretet Isten felé és a felebarát felé. És ott nincs szeretet, ahol kettőnél kevesebben vannak. Anélkül hogy beszélne róla, ezzel arra tanít minket az Úr, hogy kinek felebarátja felé nincsen szeretete, annak az örömhír hirdetésének hivatalát se szabad vállalnia.

²*Így szólt hozzájuk: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Kérjétek hát az aratás urát, küldjön munkásokat az aratásra.*

Nagy Szent Gergely: Viszont azt, ami itt következik, nem tudjuk mély szomorúság nélkül kimondani: „De a munkás kevés.” Jóllehet vannak olyan emberek, akik meghallják a jót, de kevesen vannak azok, akik azt hirdetik is. Nézd, a világ tele van papokkal, és az aratásnál mégis alig talál az Úr munkást: Átvettük a papok hivatalát, de a hivatással együtt járó munkát nem töltjük ki.

Felhasznált irodalom:

Thomas von Aquin: Goldene Kette oder fortlaufende, ganz aus den Stellen der Kirchenväter und Kirchenschriftsteller bestehende und kunstvoll verbundene Auslegung der vier Evangelien; übers. von Johannes N. Oischinger, 7 Bde., Regensburg 1881-1883

<http://www.catena-aurea.de/ljcpenn14.html>

2.2. Tanítóhivatali vonal

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

Tanítványok és küldetésük

A tanítványok Jézust hirdetik

425 A keresztény hit átadása elsősorban Jézus Krisztus üzenete, hogy az emberek eljussanak a Belé vetett hitre. Az első tanítványok kezdettől fogva égtek a vágytól, hogy hirdessék Krisztust: "Mi nem hallgathatunk arról, amit láttunk és hallottunk" (ApCsel 4,20). És minden idők emberét meghívják, hogy lépjenek be a Krisztussal való közösségük örömébe:

"Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk, amit a szemünkkel láttunk, amit szemléltünk és amit a kezünkkel tapintottunk az Élet Igéjéről -- és az Élet megjelent, és láttuk és tanúságot teszünk róla, és hirdetjük nektek az örök életet, mely az Atya színe előtt volt és megjelent nekünk --, amit láttunk és hallottunk, hirdetjük nektek is, hogy ti is közösségben legyetek velünk. A mi közösségünk pedig az Atyával és az Ő Fiával, Jézus Krisztussal van. És ezeket megírjuk nektek, hogy a mi örömünk teljes legyen." (1Jn 1,1--4),

Csodák

434 Jézus föltámadása megdicsőíti a "szabadító" Isten Nevét, mert ettől fogva Jézus neve teljesen kinyilvánítja legfőbb hatalmát annak a névnek, mely "fölötte áll minden névnek" (Fil 2,9). A gonosz lelkek félnek az Ő nevéből, Jézus tanítványai az ő nevében művelnek csodákat, mert amit kérnek az Atyától az Ő nevében, megadja nekik.

1506 Krisztus fölszólította tanítványait, hogy kövessék Őt és vegyék föl keresztjüket. Őt követve a tanítványok új szemmel látják a betegséget és a betegeket. Jézus bekapcsolja őket a maga szegény és szolgáló életébe. Részesíti őket az együtt szenvedés és a gyógyítás szolgálatából: "És elmenvén prédikáltak, hogy tartsanak bűnbánatot; és sok ördögöt kiűztek, és olajjal megkentek sok beteget, és meggyógyították őket" (Mk 6,12--13).

A tanítványi lét követelményei

1816 Krisztus tanítványának nemcsak őriznie kell a hitet és belőle kell élnie, hanem meg is kell vallania, bizonyossággal kell róla tanúságot tennie és terjesztenie kell: "mindenkinek készen kell lennie arra, hogy megvallja Krisztust az emberek előtt, és Őt az Egyház történelméből soha nem hiányzó üldözések közepette kövesse a keresztúton". A hit szolgálata és a róla való tanúskodás szükségesek az üdvösséghez: "Aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom majd mennyei Atyám előtt. De aki megtagad az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt." (Mt 10,32--33)

2427 Az emberi munka az Isten képére teremtett személyek tevékenysége, akik arra kaptak meghívást, hogy folytassák a teremtés művét egymással és egymásért, miközben uralmuk alá hajtják a földet. A munka tehát kötelesség: "Aki nem akar dolgozni, ne is egyék" (2Tesz 3,10). A munka megbecsüli a Teremtő ajándékait és a kapott talentumokat. Megváltó jellegű is lehet. Az ember a munka büntetését a Názáretből való és a Kálvárián keresztre feszített Jézussal egységben viselve, valamiképpen együttműködik Isten Fiával az Ő megváltó művében. Krisztus tanítványának mutatkozik, amikor napról napra hordozza a keresztet abban a tevékenységben, amelyet teljesíteni hivatott. A munka a megszentelődés és a földi dolgok átlelkesítésének eszköze lehet Krisztus Lelkében.

2466 Jézus Krisztusban Isten igazsága teljes mértékben megnyilvánul. Ő, akit kegyelem és igazság tölti be, "a világ világossága" (Jn 8,32). Ő az igazság. Mindaz, aki hisz Őbenne, nem marad sötétségben. Jézus tanítványa megmarad az Ő beszédében, hogy megismerje az igazságot, mely megszabadít és megszentel. Jézust követni annyit jelent, mint az igazság Lelkéből élni, akit az Atya küld az Ő nevében, és aki bevezet "a teljes igazságba" (Jn 16,13). Jézus tanítványainak az igazság föltétlen szeretetét tanítja: "A ti beszédetek legyen: az igen igen, a nem nem" (Mt 5,37).

Meghívásunk és küldetésünk a tanítványságra

520 Jézus egész életében példaképpül adta magát nekünk: Ő a "tökéletes ember", aki arra hív, hogy tanítványai legyünk és kövessük őt: alázatosságával példát adott nekünk a követésre, imádságával imádkozni tanít, szegénységével arra szólít, hogy a nélkülözéseket és üldözéseket készséggel vállaljuk.

767 "A mű elkészülte után, melyet az Atya a Fiúra bízott, hogy elvégezze a földön, pünkösdkor elküldetett a Szentlélek, hogy szüntelenül megszentelje az Egyházat." Az Egyház ekkor lett "nyilvánossá a sokaság előtt, és az igehirdetés által megkezdődött az evangélium terjedése a nemzetek között". Mivel az Egyház minden ember "összehívása" az üdvösségre, természete szerint missziós, Krisztus küldi az összes néphez, hogy minden embert tanítvánnyá tegyen.

849 A missziós parancs. "A nemzetekhez küldte Isten az Egyházat, hogy az üdvösség egyetemes szakramentuma legyen, ezért katolicitásának legbensőbb igényéből és Alapítója parancsát követve minden embernek hirdetni akarja az evangéliumot": "Menjetez tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében, és tanítsátok meg őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig." (Mt 28,19--20)

Isten országa

2816 Az Újszövetségben a "baszileia" szót lehet fordítani "királyság" (elvont fogalom), "ország" (konkrét fogalom) vagy "uralkodás" (cselekvés fogalma) értelemben. Számunkra elsősorban Isten országát jelenti/Isten országa előbb van, mint mi. A megtestesült Igében elközelgett, az egész evangélium hirdette, Krisztus halálában és föltámadásában eljött. Az utolsó vacsora óta Isten országa az Eucharisziában is eljön, jelen van közöttünk. El fog jönni dicsőségben, amikor Krisztus visszaadja azt Atyjának.

"De lehet maga Krisztus is Isten országa, akinek eljövételére naponta vágyódunk, és óhajtjuk, hogy gyorsan mutatkozzék meg. Mivel Ő a mi föltámadásunk, hiszen föltámadunk Őbenne, Őt magát is tekinthetjük Isten országának, mivel uralkodni fogunk Őbenne."

"Elközelgett az Isten országa"

541 "Miután Jánost fogságba vetették, Jézus Galileába ment, hirdetvén Isten evangéliumát, és mondta: »Beteljesedett az idő és elközelgett az Isten országa; tartsatok bűnbánatot és higgyetek az evangéliumnak«" (Mk 1,14--15). "Hogy az Atya akaratát teljesítse, Krisztus megalapította a földön a mennyek országát." Az Atya

akarata pedig az, hogy "az embert isteni életben való részesedésre emeli". Azáltal teszi ezt, hogy az embereket az Ő Fia, Jézus Krisztus körül összegyűjti. Ez az összegyűjtött közösség az Egyház, mely a földön Isten országának "csírája és kezdete".

542 Krisztus az "Isten családjában" összegyűlt emberek közösségének a szívében van. Ő hívja maga köré őket igéje által, az Isten országát kinyilvánító jelei és tanítványai elküldése által. Országának eljövételét elsősorban húsvétjának nagy misztériuma által valósítja meg: kereszthalála és föltámadása által: "Én pedig, ha majd magasba emelnek a földről, mindeneket magamhoz fogok vonzani" (Jn 12,32). Erre a Krisztussal való egységre minden ember meghívást kap.

Isten országának hirdetése

543 Minden ember meghívás kap arra, hogy belépjen az Országba. Ez a messiási ország, melyet először Izrael fiainak hirdettek, minden nép embereinek szól. Aki be akar lépni az Országba, annak el kell fogadnia Jézus szavát.

"Az Úr igéje ugyanis a földbe vetett maghoz hasonlít: akik hittel hallgatják és Krisztus kicsiny nyájához számláltatnak, azok magát az Országot fogadták be; a mag azután saját erejéből csírázik és növekszik egészen az aratásig."

54 Az ország a szegényeké és a kicsinyeké, vagyis azoké, akik alázatos szívvel elfogadták. Jézus küldetése az, hogy "örömhírt vigyen a szegényeknek" (Lk 4,18). Boldognak mondja őket, mert "övék a mennyek országa" (Mt 5,3); az Atya a "kicsinyeknek" akarta kinyilatkoztatni azt, ami rejtve marad a bölcsék és az okosok előtt. A jászoltól a keresztségig Jézus megosztja életét a szegényekkel; ismeri az éhséget, a szomjúságot és a nélkülözést. Sőt, azonosítja magát minden szegénnyel, és az irántuk tanúsított tevékeny szeretetet teszi az országába belépés föltételéül.

545 Jézus az Istenország asztalához hívja a bűnösöket: "Nem az igazakat jöttem hívni, hanem a bűnösöket" (Mk 2,17). Megtérésre szólítja föl őket, ami nélkül nem lehet belépni az Országba. De szóval és tettel megmutatja nekik Atyja határtalan irgalmát irántuk, és a határtalan "örömet", mely "az égben lesz egyetlen megtérő bűnös miatt" (Lk 15,7). E szeretet legfőbb bizonyága életének föllaldozása "a bűnök bocsánatára" (Mt 26,28).

546 Jézus példabeszédek által -- melyek tanításának jellegzetességei -- hív arra, hogy belépjünk az Országba. Általuk hív meg az Ország ünnepi lakomájára, ugyanakkor

radikális döntést kíván: az Ország elnyeréséért az embernek mindent el kell ajándékoznia; a szavak nem elegendők, tettekre van szükség. A példabeszédek szinte tükröt tartanak az ember elé, melyben fölismerheti: sziklás talajként vagy jó földként fogadja-e be az igét? Mit kezd a kapott talentumokkal? A példabeszédek lényegi magva Jézus és az Ország jelenléte a földön. Az embernek be kell lépnie az Országba, azaz Krisztus tanítványává kell lennie, hogy "megismerje a mennyek országának titkait" (Mt 13,11). A "kívülállóknak" (Mk 4,11) minden rejtve marad.

Isten országának jelei

547 Jézus a maga szavait számos "erővel, csodával és jellel" kísérte (ApCsel 2,22), melyek mutatják, hogy az Ország Őbenne jelen van. Ezek bizonyítják, hogy Jézus a megígért Messiás.

548 A Jézus által végbevitt jelek bizonyítják, hogy őt az Atya küldte. Arra hívnak, hogy higgyenek Őbenne. Azoknak, akik hittel fordulnak feléje, Jézus megadja, amit kérnek. Akkor a csodák megerősítik a hitet Abban, aki az Atya cselekedeteit teszi: bizonyítják, hogy ő Isten Fia. A csodák ugyanakkor botrányt is okozhatnak. Ugyanis nem kíváncsiságot és mágikus kívánságokat akarnak kielégíteni. Jézust oly nyilvánvaló csodái ellenére is egyesek elutasították; sőt azzal vádolták, hogy az ördögök segítségével cselekszik.

549 Amikor Jézus embereket a földi éhségtől, igazságtalanságtól, betegségtől és haláltól megszabadít, messiási jeleket ad. De nem azért jött, hogy a földön minden bajt megszüntessen, hanem hogy az embereket a lehető legrosszabb rabszolgaságból, a bűn szolgaságából kiszabadítsa, mely hatálytalanítja istengyermeki hivatásukat és oka mindenfajta emberi rabszolgaságnak.

550 Isten országának eljövetele a Sátán országának veresége: "Ha pedig én Isten Lelkével úzom ki a gonosz lelkeket, akkor bizony eljött hozzátok az Isten országa" (Mt 12,28). A Jézus által végzett ördögűzések megszabadítják az embereket a gonosz lelkek hatalmától. Elővételezik Jézus nagy győzelmét "evilág fejedelme" fölött. Krisztus keresztje által Isten Országa véglegesen megszilárdul: "Az Úr a fáról országolt".

Kizárás Isten országából bűn által

1861 A halálos bűn, miként maga a szeretet is, az emberi szabadság radikális lehetősége. Magával hozza a szeretet elvesztését és a megszentelő kegyelemtől, azaz a kegyelmi állapottól való megfosztottságot. Ha a bűnbánat és Isten bocsánata nem orvosolja, kizár Isten országából és a pokol örök halálát okozza, mivel szabadságunknak hatalmában áll végső, visszavonhatatlan döntéseket hozni. Mindazonáltal -- jóllehet meg tudjuk ítélni, hogy egy cselekedet önmagában nézve halálos bűn-e --, a személy fölötti ítélkezést rá kell bízunk Isten igazságosságára és irgalmára.

Isten országa győz a gonosz felett

395 A Sátán hatalma azonban nem végtelen. Nem egyéb ő, mint teremtmény; hatalmas, mert tiszta szellem, de mindig teremtmény: Isten országának épülését nem tudja megakadályozni. Jóllehet a Sátán gyűlöletből tevékenykedik a világban Isten és az Ő Jézus Krisztusban lévő országa ellen, s bár tevékenysége súlyos, közvetlenül szellemi, közvetve fizikai természetű károkat okoz minden embernek és társadalomnak, e tevékenységet az isteni gondviselés engedi meg, mely az ember és a világ történelmét erősen és szelíden kormányozza. Nagy misztérium, hogy Isten megengedi az Ördög tevékenykedését, de "tudjuk, hogy az istenszeretőknek minden a javukra válik" (Róm 8,28).

671 Krisztus országa azonban, mely az Egyházban már jelen van, még nem teljesedett be "hatalommal és nagy dicsőséggel" (Lk 21,27) a Király eljövetelével a földre (nehezen kivehető a mondat értelme így!). Az Országot a gonosz hatalmak még támadják, jóllehet gyökerében Krisztus húsvétja már legyőzte őket. Amíg minden alá nem vettetik neki, "amíg nem lesz új ég és új föld, melyekben igazságosság lakik, addig a zarándok Egyház szentségeiben és intézményeiben, melyek ehhez a történelmi időhöz tartoznak, ennek a világnak alakját hordozza, mely elmúlik, és maga is ott él a teremtett dolgok között, melyek mindmáig sóhajtoznak és vajúdnak, és várják Isten fiainak megnyilvánulását". Ezért imádkoznak a keresztények, főképpen a szentmisében, sürgetvén Krisztus visszatérését, mondván: "Jöjj el, Urunk!" (Jel 22,20).

672 Krisztus mennybemenetele előtt megmondta, hogy még nem jött el az Izrael által várt messiási ország dicsőséges megalapításának ideje, melynek az összes emberek számára meg kell hoznia a próféták szerint az igazságosság, a szeretet és a béke végső rendjét. A mostani idő az Úr szerint a Lélek és a tanúságtétel ideje, de olyan

idő is, melyet a közelgő "szorongatás" és az Egyházat nem kímélő gonosztól való próbatétel határoz meg, és bevezeti az utolsó napok harcát. A várakozás és a virrasztás ideje.

Isten országa terjed

853 Az Egyház azonban zarándokútján azt is tapasztalja, "mekkora a távolság az általa hirdetett üzenet és azoknak emberi gyarlósága között, akikre az evangélium van bízva". Isten népe csak a "bűnbánat és a megújulás útján", "a kereszt szűk ösvényén haladva" képes terjeszteni Krisztus országát. "Miként azonban Krisztus a megváltás művét szegénység és üldözés közepette vitte végbe, úgy az Egyháznak ugyanezt az utat kell járnia, hogy az üdvösség gyümölcseit közölje az emberekkel".

863 Az egész Egyház apostoli, amennyiben Péter és az Apostolok utódain keresztül hit- és életközösségben marad eredetével. Az egész Egyház apostoli, amennyiben az egész világra "küldetik"; az Egyház minden tagja, különböző módokon ugyan, de részesedik ebben a küldetésben. "A keresztény hivatás ugyanis természete szerint hivatás az apostolkodásra is." "Apostolkodásnak" nevezzük "a titokzatos test minden tevékenységét", mely arra irányul, "hogy Krisztus országát a földön mindenütt" terjessze.

Isten országának beteljesedése

1042 Az idők végén Isten Országa el fogja érni a maga teljességét. Az egyetemes ítélet után a testben és lélekben megdicsőült igazak örökké uralkodni fognak Krisztussal, és a világmindenség is megújul:

Akkor az Egyház "a mennyei dicsőségben be fog teljesedni, amikor (...) az emberi nemmel együtt az egész világ is, mely bensőségesen kapcsolódik az emberhez és általa halad a célja felé, tökéletesen helyreáll Krisztusban".

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: *Laborem exercens*

vö. Lk. 10,7

Szent Pál tanítása

117. Krisztusnak a munkára vonatkozó tanítása, amely saját Názáretben töltött életének példájára alapszik, nagyon élénken visszhangzik Pál Apostol tanításában. Pál azzal dicsekedett, hogy neki mestersége van (valószínűleg sátrakat készített; vö. *ApCsel 18,3*), és így apostolként is meg tudta keresni a maga kenyerét:¹ „Éjjel és nappal fáradsággal és erőfeszítéssel dolgoztunk, hogy közületek senkinek ne legyünk terhére.”² Innen fakadnak intelmei a munka témakörében, melyeknek buzdítás és parancs természete van: „az ilyeneknek... megparancsoljuk, buzdítván őket az Úr Jézus Krisztusban, hogy békességben dolgozva egyék a kenyerüket” – írja a tesszalónikaiaknak.³ Ugyanis kihangsúlyozva, hogy „egyesekek” rendetlenül minden munka nélkül élnek,⁴ az Apostol bizonytalankodás nélkül kimondja: „Aki nem akar dolgozni, ne is egyék.”⁵ Egy másik helyen ellenben így bátorít: „Bármit tesztek, szívből tegyétek, mintha az Úrnak, és nem az embereknek tennétek, tudván, hogy milyen jutalmat fogtok kapni az Úrtól örökségül.”⁶ Mint látjuk, a nemzetek Apostola tanításának sarkponti jelentősége van az emberi munka erkölcsisége és lelkesége számára. E tanítás jelentős kiegészítése a munka nagy Evangéliumának, amelyet Krisztus életében, példabeszédeiben és abban találunk meg, hogy Jézus „cselekedett és tanított”,⁷ s ezt az evangéliumot írásba is foglalták.

Szent II. János Pál pápa: *Dominum et vivificantem*

vö. Lk 10,17-20

¹ vö. *ApCsel 20,34*

² *2Tessz 3,8*. Szent Pál határozottan állítja, hogy az Evangélium hirdetőinek joga van ahhoz, hogy a megélhetéshez szükséges javakat megkapják: *1Kor 9,6-14*; *Gal 6,6*; *2Tessz 3,9*; vö. *Lk. 10,7*.

³ *2Tessz 3,12*

⁴ *2Tessz 3,11*

⁵ *2Tessz 3,10*

⁶ *Kol 3,23*

⁷ *ApCsel 1,1*

20. A Jordán-parti istenjelenés csupán futólagosan világítja meg a Názáreti Jézus misztériumát, akinek egész tevékenysége a Szentlélek jelenlétében bontakozik ki.⁸ Ezt a misztériumot maga Jézus tárta fel, lépésről lépésre erősítve meg mindazzal, „amit tett és tanított”.⁹ E tanítás és messiási jelek során, melyeket Jézus művelt, mielőtt az utolsó vacsora termében a búcsúbeszédre sor került volna, olyan szavakat és cselekményeket találunk, melyek különösen fontosak ebben a lépésről lépésre kibontakozó kinyilatkoztatásban. Lukács evangélista, ki Jézusról azt mondja: „telve volt Szentlélekkel”, és: „a Lélek ösztönzésére a pusztába vonult”,¹⁰ majd elbeszéli, hogy a hetvenkét tanítvány, visszatérve arról a hithirdető útról, melyre Jézus küldte őket,¹¹ nagy örömmel számolt be az elért eredményről, és „abban az órában Jézus kitörő örömmel *dicsőítette az Istent a Szentlélekben*, ezekkel a szavakkal: Dicsőítelek Atyám, ég és föld Ura, hogy elrejtetted ezeket a bölcsek és okosak elől és kinyilvánítottad a kicsinyeknek. Igen, Atyám, így tetszett neked.”¹² Jézus felujjong az isteni atyaságban; felujjong, mert szabad volt néki kinyilatkoztatnia ezt az atyaságot; felujjong, mert ez az isteni atyaság különösen a kicsinyekre áradt ki. Mindezeket az evangélista csak érintve, ebben a kifejezésben foglalja össze: „felujjongott a Szentlélekben”.

Jézust ez a felujjongása arra indítja, hogy még többet mondjon. Halljuk is: „Mindent átadott nékem Atyám. Senki sem tudja, hogy ki a Fiú, csak az Atya, és hogy ki az Atya, azt csak a Fiú, vagy akinek a Fiú ki akarja nyilatkoztatni.”¹³

Szent II. János Pál pápa: Pastores dabo vobis

vö. Lk 10,1-12

14. Az Új Szövetség ezen egyetemes papságának szolgálatára Jézus földi élete során egyes tanítványokat magához hívott (*vö. Lk 10,1-12*), külön tekintélyi rendelkezéssel megalkotta belőlük a Tizenkettőt, hogy „vele legyenek és elküldje őket prédikálni, s hogy hatalmuk legyen ördögöket űzni” (*Mk 3,14-15*).

⁸ vö. Szent Vazul, De Spiritu Sancto XVI, 39: PG 32, 139.

⁹ ApCsel 1,1

¹⁰ vö. Lk 4,1

¹¹ vö. Lk 10,17-20

¹² Lk 10,21; vö. Mt 11,25

¹³ Lk 10,22; vö. Mt 11,27

Ezért már nyilvános működése idején (vö. *Mt 16,18*), majd végleg halála és föltámadása után (vö. *Mt 28,16-20; Jn 20-21*) Jézus Péternek és a Tizenkettőnek egészen különleges hatalmat adott a leendő közösségre és az összes nemzetek evangelizálására vonatkozóan. Miután meghívta, maga mellett tartotta őket, velük élt, példájával és szavaival tanította őket az üdvösségre, s végül elküldte őket minden emberhez. E küldetés koronája a Szentlélek különleges húsvéti kiárasztásának erejével átadta nekik ugyanazt a messiási tekintélyt, melyet Ő az Atyától kapott és amely a föltámadásban teljesedett be: „Nekem adatott minden hatalom mennyben és a földön. Menjetez tehát és tegyetez tanítvánnyá minden népet, és kereszteljetez meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében. És tanítsátoz őket mindannak megtartására amit csak parancsoltao neketez. És íme, én veletez vagyok minden nap a világ végezetéig” (*Mt 28,18-20*).

Ezáltal Jézus szoros kapcsolatot hozott létre saját küldetése és az apostolokra bízott szolgálat között: „Aki titeket befogad, engem fogad be, aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött” (*Mt 10,40*); „Aki titeket hallgat, engem hallgat, aki titeket megvet, engem vet meg” (*Lk 10,16*). Sőt, a negyedik evangélista a halál és a föltámadás húsvéti eseményének fényében nagy erővel és világosan idézi Jézust: „Amint engem küldött az Atya, úgy küldetez én is titeket” (*Jn 20,21; vö. 13,20; 17,18*).

Miként Jézusnak olyan küldetése van, mely közvetlenül Istentől származik és Isten tekintélyét konkretizálja (vö. *Mt 7,29; 21,23; Mk 1,27; 11,28; Lk 20,2; 24,19*), úgy az apostolok küldetése Jézustól ered. S miként „a Fiú semmit sem tehet önmagától” (*Jn 5,19*), mert tanítása nem az övé, hanem azé, aki Őt küldte (vö. *Jn 7,16*), úgy mondta Jézus apostolainak: „nálam nélkül semmit sem tehetetez” (*15,5*): küldetésük nem önmaguktól, hanem Jézustól való. Nem is hajtható végre emberi erővel, hanem csak Krisztus és az Ő Szent Lelke „ajándékával”, a „szentséggel”: „Vegyetez a Szentlelket; akinek megbocsátjátok bűneitez, bocsánatot nyer, s akinek megtartjátok, az bűnben marad” (*20,22-23*). Az apostolok így nem különleges érdemeikért, hanem egyedül a Krisztus kegyelmében való ingyenes részesedéssel folytatják egészen az idők végezetéig Jézus üdvözítő küldetését az emberek javára.

E küldetés hitelességének és termékenységének jele és föltétele az apostolok Jézussal, egymás között és az Atyával való egysége, miként ezt az Úr főpapi imája, saját küldetésének összefoglalása tanúsítja (vö. *Jn 17,20-23*).

Szent II. János Pál pápa: Christifideles laici

vö. Lk 10,1

Menjetez ti is a szőlőmbé

2. „A harmadik óra körül megint kiment, s látta, hogy mások is ácsorognak ott tétlenül a piacon. Fölszólította őket: 'menjetez ti is a szőlőmbé!'" (Mt 20,3-4)

Az Úr Jézus hívása – „menjetez ti is a szőlőmbé” – azóta szüntelenül hangzik a történelem folyamán, és minden evilágra született emberhez szól.

Napjainkban, amikor a Szentlélek pünkösdi kiáradása megismétlődött a II. Vatikáni Zsinaton, az Egyház élőbb és érettebb lelkiismerettel fedezte föl a missziós jellegét, s hallotta meg újra Urának hangját, aki mint „az üdvösség egyetemes szentségét”¹⁴ küldi őt a világba.

Menjetez ti is: ez a hívás nemcsak a pásztorokhoz, a papokhoz, a szerzetesekhez és a szerzetesnőkhöz, hanem mindenkire szól: a világi hívőket is egyenként hívja az Úr, akitől az Egyházba és a világba kapnak küldetést. Nagy Szent Gergely bölcsen emlékeztet erre, amikor a szőlőskert munkásairól szólva így magyarázza a példabeszédet a keresztény népnek: „Kedves testvérek, vizsgáljátok meg életmódokat, és lássátok, vajon Isten munkásai vagytok-e? Mindenki gondolja át, mit tesz, és gondolkozzék el, vajon az Úr szőlőskertjében dolgozik-e?”¹⁵

A II. Vatikáni Zsinat bőséges elméleti, lelkiismereti és lelkipásztori tanításában igen értékes megállapítások találhatók a világi hívők természetéről, méltóságáról, lelkiismeretéről, küldetéséről, felelősségéről. És a zsinati atyák Krisztus szavát ismételve minden világi hívőt, férfit és nőt, meghívtak, hogy az Ő szőleijében dolgozzon: „A Szentséges Zsinat tehát kérve kéri az Úrban az összes világi hívőt, hogy Krisztus szavára – mely ebben az órában még sürgetőbb – és a Szentlélek ösztönzésére szívesen, nagylelkűen és készséges szívvel válaszoljon. Különösen a fiatalok hallgassák e fölhívást úgy, hogy nekik szól, s örömmel és nagylelkűen fogadják. A Szent Zsinat által maga az Úr hívja az összes világiakat, hogy bensőségesebben kapcsolódjanak hozzá, és magukévá téve az Ő ügyeit (vö. Fil 2,5) fogjanak össze

¹⁴ II. Vatikáni zsinat, Lumen Gentium kezdetű dogmatikus konstitúció az Egyházzal, 48.

¹⁵ Nagy Szent Gergely, Homília in Evang. I, XIX, 2: PL 76, 1155.

üdvözítő küldetésében. Krisztus most a világi híveket küldi mindazokba a városokba és falvakba, ahová maga is jönni készül” (vö. Lk 10,1).¹⁶

Menjete ti is a szőlőmbe: ezek a szavak az 1987. október 1–30. között Rómában tartott püspöki szinóduson lelki értelemben ismét visszhangoztak. Az egybegyűlt atyák – a Zsinat útját folytatva, az egyetemes Egyház közösségi és személyes tapasztalatából eredő világosságban és a korábbi szinódusok tanításából merítve – nagyon gondosan és kimerítően tárgyaltak „a világiak hivatásáról és küldetéséről az Egyházban és a világban”.

A püspökök gyülekezetében jelen voltak világi hívők is, férfiak és nők, akik a szinódus munkájához értékes gondolatokkal járultak hozzá, amint ez a záró homíliában is hangot kapott: „Hálát adunk az Úrnak, hogy a szinódus folyamán nemcsak a világiak (férfiak és nők) részvételének örvendhettünk, hanem az egész földkerekségről, a különböző nemzetekből meghívott és megjelent világiak hangját is hallani lehetett a szinódusi megbeszélések során; s ez lehetővé tette számunkra, hogy meríthessünk tapasztalataikból s a közös ügy iránti szeretetből fakadó tanácsaikból és javaslataikból.”¹⁷

A szinódusi atyák a Zsinat utáni időket szemlélve világosan fölismerték a Szentlelket, aki az Egyházat megújítja azzal, hogy most fiatalos erőket áraszt szét benne, és számos világi hívőben az életszentség és az elkötelezettség új erőit ébreszti. Ezt bizonyítja többek között a papok, szerzetesek, világi hívők megújult, kölcsönös cselekvése és együttműködése: tevékeny részvétel a liturgiában, Isten igéjének hirdetésében, a katekézisben; a világi hívőkre bízott és általuk elfogadott szolgálatokban és feladatokban. Ez tükröződik a virágzó egyházi közösségekben és társulásokban, lelki mozgalmakban, a világiak ilyen irányú elkötelezettségében, valamint a nők tágabb körű részvételében az Egyház életében és a társadalom fejlődésében.

A szinódus ugyanakkor fölfigyelt arra, hogy a világi hívők zsinat után megtett útja egyáltalán nem volt mentes a nehézségektől, sőt a veszélyektől sem. Ezek közül meg kell emlékeznünk két kísértésről, amelyeknek nem mindig tudtak ellenállni: az egyik az volt, hogy időnként oly túlzott lelkesedéssel szentelték magukat az egyházi szolgálatoknak és feladatoknak, hogy közben teljesen elfeledkeztek a foglalkozásuk, a társadalom, a gazdaság, a kultúra és a politikai élet terén rájuk háruló

¹⁶ II. Vatikáni zsinat, Apostolicam Actuositatem kezdetű dekrétum a világi hívők apostolkodásáról, 33.

¹⁷ II. János Pál, Homília a Szent Péter-bazilikában a VII. Püspöki Szinóduson (1987. október 30.), 3: AAS 80 (1988) 598.

felelősségükről; a másik kísértés a hit és az élet, illetve az evangélium befogadása és az evilági tevékenységek jogtalan szétválasztása.

A szinódus munkája során szüntelenül szem előtt tartotta a II. Vatikáni Zsinatot, melynek a világi hívőkről szóló tanítása manapság, húsz év távlatából is rendkívül aktuálisnak, s olykor prófétainak bizonyul. E tanítással ugyanis a napjainkban fölvetődő új kérdésekre kielégítő felelet adható. A kihívás ugyanis, melyet a szinódusi atyák fölfogtak, abban állt, hogy megtalálják azokat a konkrét utakat, melyeken a Zsinat világi hívekről szóló remek *teóriája* az Egyház *praxisában* megvalósítható. Merültek föl „új” kérdések is, melyeket – legalábbis kronológiailag – zsinat utáninak lehet nevezni. A szinódusi atyák kellő figyelemmel tárgyalták és vitatták meg a már világi hívőkre bízott, illetve a jövőben rájuk bízandó egyházi szolgálatok, a világiak meglévő társulásai mellett az új „mozgalmak” terjedésének, végül a nők Egyházban és társadalomban betöltendő helyének és szerepének kérdéseit.

Amikor a szinódusi atyák befejezték buzgón, bölcsen és kedvvel végzett munkájukat, kifejezésre juttatták óhajukat és arra kértek Minket, hogy megfelelő időben tegyünk közzé az egyetemes Egyház számára a világi hívőkről egy összegező dokumentumot.¹⁸

Ez az apostoli buzdítás a szinódus terméséből igyekszik kiemelni a hasznos megállapításokat; kezdve a *Lineamentától* az *Instrumentum laborisig*; a bevezető helyzetképtől az egyes püspökök és világiak fölszólalásáig és a közösségben történt megbeszélések utáni összegző jelentésekig, a „*circuli minores*” vitáitól és jelentéseitől a „javaslatokig” és a záró üzenetig. Ez a dokumentum tehát nem hozzáadatik a szinódushoz, hanem hűségesen kifejti és szorosan összefügg vele: ugyanis közösségi munka gyümölcse, amelyhez végső megerősítéssel a szinódus Általános Titkárságának Tanácsa és maga a Titkárság is hozzájárult.

Ez a buzdítás azt a célt szolgálja, hogy valamennyi világi hívőben és külön-külön mindegyikben megerősödjön annak az ajándéknak és felelősségnek a tudata, melynek az Egyház közösségében és küldetésében mindannyian részesei.

¹⁸ vö. *Propositio* 1.

XVI. Benedek pápa: Sacramentum caritatis

vö. Lk 10,9

22. Jézus nemcsak a betegek gyógyítására küldte tanítványait (vö. Mt 10,8; Lk 9,2; 10,9), hanem külön szentséget is alapított számukra: a betegek kenetét.¹⁹ Szent Jakab levele bizonyítja, hogy ez a szentségi cselekmény már az első keresztény közösségben megvolt (vö. 5,14-16). Amennyiben az Eucharisztia megmutatja, hogy Krisztus szenvedése és halála hogyan alakult át szeretetté, úgy a betegek kenete a szenvedőt hozzákapcsolja ahhoz a följánláshoz, amelyben Krisztus önmagát adta mindenki üdvösségéért, hogy így a szenvedő ember is a szentek közösségének misztériumában részt vehessen a világ megváltásában. A kapcsolat a két szentség között főként a betegség súlyosbodásakor mutatkozik meg: „A haldoklóknak az Egyház a betegek kenete mellett följánlja az Eucharisziát, mint útravalót.”²⁰ Az Atyához való átmenetelkor a Krisztus testében és vérében való részesedés úgy mutatkozik, mint az örök élet magva és a föltámadás ereje: „aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van, és én fel fogom támasztani őt az utolsó napon” (vö. Jn 6,54). Mivel a Szent Útravaló föltárja a beteg előtt a húsvéti misztérium teljességét, feltétlenül biztosítani kell a benne való részesedést.²¹ A betegek iránti figyelem és lelkipásztori törődés az egész közösségnek is javára válik, tudva, hogy amit egynek a legkisebbek közül tettünk, magának Jézusnak tettük (vö. Mt 25,40).

Ferenc pápa: Evangelii gaudium

vö. Lk 10,17

21. Az evangélium öröme, mely betölti a tanítványok közösségének életét, missziós öröm. Ezt tapasztalja a hetvenkét tanítvány, akik örömmel telve térnek vissza küldetésükből (vö. Lk 10,17). Ezt éli át Jézus, aki örömtől ujjong a Szentlélekben, és dicséri az Atyát, mert kinyilatkoztatása eljut a szegényekhez és a legkisebbekhez (vö. Lk 10,21). Ezt érzik csodálattal eltelve azok, akik pünkösdkor „mind a saját nyelvükön” (ApCsel 2,6) hallva az apostolok igehirdetését, elsőként tértek meg. Ez az öröm annak a jele, hogy meghirdették az evangéliumot, és az kezd gyümölcsöt teremni. De mindig jellemzője a kivonulás és az ajándék, az önmagából való kilépés, az úton lét és a mindig újrakezdett magvetés dinamikája. Az Úr azt mondja:

¹⁹ Vö. KEK 1499-1531

²⁰ Ua. 1524

²¹ Vö. Propositio 44

„Menjünk máshová, a szomszédos helységekbe, hogy ott is hirdessem az evangéliumot, hiszen azért jöttem ki!” (Mk 1,38). Amikor a magot valahol elvetette, nem marad ott tovább, hogy jobban megmagyarázza, vagy hogy újabb jeleket adjon: a Lélek arra vezeti, hogy induljon tovább más falvakba.

Ferenc pápa: Üzenet a hivatások 52. világnapjára

vö. Lk 10,1-16; Lk 10,2

Kedves Testvérek!

Húsvét negyedik vasárnapja elénk állítja a Jó Pásztor ikonját, aki ismeri juhait, nevükön szólítja, táplálja és vezeti őket. Ezen a vasárnapon már több mint ötven éve, a Hivatások Világnapját ünnepeljük. Ez minden alkalommal felhívja figyelmünket az imádság fontosságára – amint Jézus mondta apostolainak –, hogy „az aratás ura ... küldjön munkásokat az aratásába” (Lk 10,2). Jézus ezt a parancsot egy olyan alkalommal fogalmazza meg, amikor éppen misszióba küldi tanítványait. A tizenkét apostolon kívül további hetvenkét tanítványt is meghív és kettesével elküldi őket a misszióba (vö. Lk 10,1-16). Valóban, ha az Egyház „természetéből fakadóan missziós” (II. Vatikáni Zsinat, Ad gentes, 2.), a keresztény hivatás nem születhet meg másképpen, mint egy missziós tapasztalaton belül. Így amikor Krisztusnak, a Jó Pásztornak a hangját halljuk és követjük, s engedjük, hogy Ő magával ragadjon és vezessen bennünket, neki szenteljük életünket, ez azt is jelenti: engedjük a Szentléleknek, hogy bevezessen bennünket a misszió dinamizmusába, felkeltve bennünk a vágyat és az örömteli bátorságot, hogy felajánljuk életünket és odaadjuk Isten Országáért.

Csak akkor vagyunk képesek életünket felajánlani ebben a missziós lelkületben, ha kilépünk önmagunkból. Ezért a Hivatások 52. Világnapja alkalmából éppen arról a sajátos „kivonulásról” szeretnék elmélkedni, amit a hivatás, jobban mondva az Istentől ajándékba kapott hivatásra adott válaszuk jelent. Amikor a „kivonulás” szót halljuk, gondolatunk rögtön az Isten és a gyermekei alkotta nép közötti szeretet csodálatos történetének kezdeteire száll vissza, amelynek főbb eseményei az egyiptomi rabszolgaság drámai napjai, Mózes meghívása, a megszabadulás és az út az ígéret földje felé. A Kivonulás könyve – a Biblia második könyve –, amely elbeszéli ezt a történetet, egyben ábrázolja az egész üdvtörténet példázatát, és a keresztény hit alapvető dinamikáját is. Valóban, a rabságban élő régi ember átmegy

az új életre Krisztusban: ez a megváltás műve, amely végbemegy bennünk hitünk révén (vö. Ef 4,22-24). Ez egy valódi „kivonulás”, a keresztény lélek és az egész Egyház útja egy olyan lét felé, amely teljes mértékben az Atya felé fordul.

Minden keresztény hivatás gyökerénél megtalálható a hit megtapasztalásának ez az alapvető mozzanata: hinni azt jelenti, hogy kilépünk saját magunkból, énünk kényelmességéből és rugalmatlanságából, hogy életünk középpontja Jézus Krisztus legyen. Ábrahám nyomdokain elhagyjuk saját földünket, bizalommal útra kelünk abban a tudatban, hogy Isten megmutatja számunkra az utat az új föld felé. Ez a „kilépés” nem azt jelenti, hogy megvetjük saját életünket, érzéseinket, emberségünket. Éppen ellenkezőleg: aki Krisztus nyomdokain járja az utat, az élet bőségét találja meg, miközben önmagát teljesen Isten és az Ő országa szolgálatába állítja. Jézus mondja: „Aki nevemért elhagyja otthonát, testvéreit, nővéreit, apját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy a földjét, százannyit kap, s az örök élet lesz az öröksége” (Mt 19,29). Mindennek legmélyebb gyökere a szeretetben van. Valóban, a keresztény hivatás elsősorban szereteteli meghívás, amely vonzza az embert és az önmagán való túllépésre, az önközpontúságból történő kilépésre ösztönzi, amely egy „állandó kivonulás a magába zárkozó én-ből önmaga elajándékozásának szabadsága felé, s éppen ezáltal önmaga megtalálása, sőt Isten felfedezése felé” (XVI. Benedek, *Deus Caritas est* enciklika, 6).

A kivonulás megtapasztalása a keresztény élet paradigmája, különösen azok esetében, akik az Evangélium szolgálatára sajátosan átadott hivatásban élnek. Ez a megtérés és átalakulás folyamatosan megújuló alapállása, az úton maradása, a halálból az életre történő átmeneté, ahogyan azt az egész liturgiában ünnepeljük: ez a húsvét dinamizmusa. Végül is Ábrahám meghívásától Mózeséig, Izrael pusztai vándorlásától a próféták által hirdetett megtérésig, egészen Jézus missziós útjáig, amelynek csúcspontja halála és feltámadása, a meghívás mindig Isten cselekedete, amellyel arra indít, hogy kilépjünk kezdeti állapotunkból, megszabadít a rabszolgaság minden fajtájából, kiragad a megszokásokból és a közönyösségből és elindít az öröm felé, amelyet az Istennel és a testvérekkel való közösség jelent. Az Isten hívására adott válasz tehát nem egyéb, mint hogy engedjük kivezetni magunkat Ő általa a hamis biztonságérzetből, hogy útra keljünk Jézus Krisztus felé, aki életünknek és boldogságunknak kezdő- és végpontja is egyben.

A kivonulásnak ez a mozzanata nem csak a meghívott egyénre vonatkozik, hanem az egész Egyház missziós és evangelizációs tevékenységére is. Az Egyház annyira hű

ténylegesen Mesteréhez, amilyen mértékben „kivonul”, nem aggódik önmaga, struktúrái és eredményei miatt, hanem képes nekiindulni, megmozdulni, találkozni Isten gyermekeivel azok valós élethelyzetében és együtt tud érezni (szzenvedni) velük sebeik miatt. Maga Isten is kilép önmagából a Szentháromság szeretet dinamikájában, meghallja népének nyomorúságát és fellép, hogy megszabadítsa (vö. Kiv 3,7). Az Egyház ugyanerre a lét- és cselekvésmódra kapott meghívást. Az evangelizáló Egyház elindul az emberek irányába, hirdeti az Evangélium szabadító üzenetét, Isten kegyelmével gyógyítja a lélek és a test sebeit, felemeli a szegényeket és a szükséget szenvedőket.

Kedves testvéreim, ez a szabadító „kivonulás” Krisztus és a testvérek felé egyben az az út is, amelyen teljes mértékben megérhetjük az embert, és amely lehetővé teszi az ember és a társadalom fejlődését. Az Úr hívásának meghallása és elfogadása nem intim magánügy, amelyet összekeverhetnénk a pillanatnyi érzelmekkel, hanem konkrét, valóságos és teljes elköteleződés, amely átfogja egész életünket és azt Isten országa építésének szolgálatába állítja itt a földön. Ezért a keresztény hivatás, amely az Atya szívének szemlélésében gyökerezik, ugyanakkor testvéreink, különösen a legszegényebbek szabadságáért való tevékeny szolidaritásra indít minket. Jézus tanítványának ki van tárva a szíve a határtalan horizontra, és az Úrral való bensőséges kapcsolata soha nem menekülés az életből és a világtól, hanem éppen ellenkezőleg „lényegében mint missziós közösség mutatkozik meg” (Evangélii gaudium apostoli buzdítás, 23).

A kivonulásnak ez a dinamikája, amely az Isten és az emberek felé vezet minket, életünket örömmel és értelemmel tölti meg. Ezt szeretném főként a fiatalabbaknak elmondani, akik koruknál fogva és az előttük feltáruló jövőkép miatt képesek készségesnek és nagylelkűnek mutatkozni. Olykor az ismeretlen, a jövővel kapcsolatos aggodalmak és a mindennapok bizonytalansága azzal fenyegetnek, hogy megbénítják lendületüket, gúzsba kötik álmaikat, s egészen odáig jutnak, hogy azt gondolják: nem érdemes elköteleződni, és hogy a keresztény hit Istene korlátozza a szabadságukat. Ezzel szemben, kedves fiatalok, ne legyen bennetek félelem az iránt, hogy kilépjetek önmagatokból és útra keljete! Az Evangélium az az Ige, amely felszabadítja, átalakítja és szebbé teszi az életünket. Milyen szép is engedni, hogy meglepjen Isten hívása, befogadni az Ő Igéjét, életeteket Jézus nyomában járni, az isteni misztérium imádásában és a felebarátok iránti nagylelkű odaadottságban! Életetek ezáltal napról napra gazdagabb és örömtelibb lesz!

Szűz Mária, minden hivatás példaképe, nem félt kimondani „igen”-jét az Úr hívására. Ő kísér és vezet bennünket. Mária a hit nagylelkű bátorságával énekelte meg azt az örömet, hogy kilépett önmagából és rábízta életének terveit az Istenre. Hozzá fordulunk, hogy teljesen nyitottak legyünk arra a tervre, amelyet Isten mindannyiunknak egyenként készített; hogy növekedjen bennünk a vágy a kivonulásra, és hogy sietve elinduljunk a többi ember felé (vö. Lk 1,39). Szűz Mária védelmezzon bennünket és járjon közben mindnyájunkért.

2.3. Liturgikus vonal

Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának egyéb szövegeivel

A mai *evangéliumi szakasz* (hosszabb forma: Lk 10,1-12.17-20; rövidebb forma: Lk 10,1-9) többféle gondolatot tár elénk, Jézus apostolaihoz intézett szavai által.

A *kezdőének* (Zsolt 47,10-11) Isten jóságáról szól, melynek gondolata az egész evangéliumot átjárja. A kezdő könyörgésben megjelenik az örök boldogság reménye és a bűn szolgaságából való szabadítás öröme. Ez a pozitív szemlélet jelenik meg Jézus szavaiban, melyet az evangéliumi szakasz végén hallhatunk: „ne annak örüljete, hogy a gonosz lelkek engedelmeskedtek nektek. Inkább annak örüljete, hogy nevetek föl van írva a mennyben”. A bűn szolgaságából való „kiragadáshoz” kapcsolható az evangéliumban központi szerepet elfoglaló „Isten Országának” elérése is. Ennek az uralomnak mintegy előképe jelenik meg az *olvasmányban* (Iz 66,10-14c) is, melyben Jeruzsálemről a megjövendőlt messiási országgént hallhatunk. Izajás próféta Jeruzsálemet anyához hasonlítja, aki tejével táplálja gyermekeit: „Táplálkozatok tejével, lakjatok jól vigaszt nyújtó keblén” – a táplálás mint a gondoskodás motívuma (melyet az Úrnapi liturgikus szövegekben is láthattunk) némileg más vonatkozásban, de mégis összhangban és gondolati egységben áll előttünk az evangéliumban: „Maradjatok ugyanabban a házban, és azt egyétek és igyátok, amijük van” – az isteni gondviselésre való ráhagyatkozás jelenik meg e sorokban.

A már említett Isten Országának, illetve Isten dicsőségének hirdetéséhez kapcsolható a *válaszos zsoltár* (Zsolt 65,1-3a.4-5.6-7a.16 és 20) öröme: „Jöjjetek, és lássátok Isten műveit, csodálatos, amit az emberekért végbe vitt”. Az evangéliumban Jézus mondja küldötteinek, „Ha betértek egy házba, először is ezt mondjátok: Békesség e háznak! Ha békesség fia lakik ott, rászáll a ti békességetek, ha nem, visszaszáll rátok”. Ezzel hozhatók párhuzamba Szent Pál gondolatai a *szentleckében* (Gal 6,14-18): „Mert sem a körülméltés nem ér semmit, sem a körülméltetlenség, hanem csak az új teremtmény. Béke és irgalom mindazoknak, akik ezt a szabályt követik, Isten (igaz)

Izraelének!". Az „új teremteny" említése pedig az Isten Országának evangéliumi fogalmával kapcsolható össze, ugyanis mindkét gondolat Krisztus eljövételének mindent megújító és átformáló erejét mutatja meg.

Az *egyetemes könyörgésekben* ismét hangsúly kerül az apostolok Jézustól küldetésébe papság feladatára: „Írányítsd, Urunk, Szentatyánkat, Ferenc pápát, a püspökök testületét és a papságot, hogy szolgálatukat szelídségben és önzetlen szeretetben gyakorolják!" (első könyörgés); valamint minden keresztény feladatára, akik szintén Isten Országát kell, hogy építsék: „Segítsd, Urunk, azokat, akik apostoli munkájukkal szolgálják embertestvéreik javát!". Az evangéliumi bárányok hasonlata köszön vissza az egyetemes könyörgéseket lezáró papi imádságban: „Urunk, Istenünk! Te az igénytelen egyszerűséget és a bárányok szelídségét kívánod meg tanítványaidtól. Önzésre hajló szívünkbe öntsd az áldozatkész szeretet kegyelmét, hogy ez készítse fel a világot szent Fiad befogadására!".

A két választható *áldozási ének* mindegyike az Úrba vetett bizalomra és ráhagyatkozásra biztat, csakúgy, mint Jézus evangéliumi szavai: „Ízleljétek és lássátok, mily édes az Úr, boldog az az ember, aki benne bízik" (Zsolt 33,9); „Gyertek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok s akik terhet hordoztok, én megkönnyítlek titeket – mondja az Úr" (Mt 11,28).

2.4. Pedagógiai vonal

2.4.1. Tantörténet

Ezt is megmentem!

Egy turista a tengerparton sétált napkeltekor. Ahogy ment, egy férfit pillantott meg a távolban. Közelebb érve hozzá, felismerte az egyik helyi lakost, aki szaporán lehajolt, fölvetett valamit a földről, és bedobta azt a vízbe. Újra és újra lehajolt, felvetett valamit és bedobta a tengerbe...

Amikor a turista közelebb ért, azt látta, hogy a férfi minden lehajláskor kivesz egy tengeri csillagot a homokból, amit a víz kisodort a partra, majd visszadobja a tengerbe.

A turista igen csak meglepődött. Odament a helyi emberhez és szólt:

– Jó reggelt barátom. Nagyon kíváncsi vagyok arra, hogy mit csinál?

– Ezeket a csillagokat dobálom vissza a vízbe. Tudja, túl alacsony volt a dagály, és a víz kimosta őket a partra. Ha nem dobom őket vissza, kiszáradnak itt, és az oxigénhiány miatt elpusztulnak.

– Értem – válaszolt a turista. De ezen a parton több ezer csillag van! Lehetetlen, hogy mindegyiket visszadobja. Egyszerűen, rengeteg van belőlük. Nem gondolja, hogy valószínűleg ugyanez történik több száz kilométeren keresztül ezen a parton? Nem látja, hogy nem tud segíteni mindegyiken?!

A helyi lakos csak elmosolyodott, lehajolt, fölemelt egy újabb csillagot, és amikor a tengerbe dobta, azt mondta:

– De ezen az egyen tudok segíteni!

Forrás: <https://sikerkulcs.com/ezt-is-megmentem/>

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó versek

Gerzsényi Sándor- A legnagyobb család

Ismertem egy kínzott embert.

Árva volt szegény.

Evezőjét vesztett bárka

a lét tengerén.

Édesanya nem ölelte,

Nem féltette őt.

Apai szív nem sugárzott

Szívébe erőt.

Úzött vadként kóborolt, mint

Egy halálra szánt,

Míg egy csöndes estelen egy

Ház előtt megállt.

Apró otthon ablakából

Ének hangja szólt,

Megragadta ott az úton

Búsan baktatót.

Majd behívta és bevonta.
Félve engedett.
Ige mellett volt együtt egy
Kis gyülekezet.

Fájó szívét megragadta
Isten szent szava.
Üdvösségben részesült ott
Akkor éjszaka.

És ki addig hontalan volt,
Otthonra talált.
Anyja helyett anyát kapott,
Testvért és apát.

Mert család az Úrnak népe,
Szent és drága nép:
Földre szállott szép mennyország,
Üdvös menedék!

Forrás:http://www.jonas.magveto.sk/menubal/keresztynversekgyujtemenye/keresztynversekgyujtemenye/Gerzsenyi_Sandor.htm

Gerő Sándor- A szavak értéke

A szavak: szappanbuborékok,
üveggyöngyök, kövek, göröngyök,
vagy csillogó arany ékszerek,
gyógybalzsam, zene, drágagyöngyök,
sötétben villanó fényjelek...
Bármivé válik a beszédünk
azt a lelkünk határozza meg.

Hogy szavam legyen hív üzenet,

mely célhoz segít tévelygőket,
lélek, mely gyógyít, elevenít,
megtört kenyér az éhezőknek,
győztes erő démonok felett, -
mennyből érkező tűz, Szentlélek
tisztítsd meg, s gyújtsd lángra lelkemet!

Forrás:http://www.jonas.magveto.sk/menubal/keresztynversekgyujtemenye/keresztynversekgyujtemenye/Gero_Sandor.htm

2.4.3. Evangéliumhoz kapcsolódó festmény

[https://it.wikipedia.org/wiki/File:V%26A-Raphael,_St_Paul_Preaching_in_Athens_\(1515\).jpg](https://it.wikipedia.org/wiki/File:V%26A-Raphael,_St_Paul_Preaching_in_Athens_(1515).jpg)

Raffaello Santi: Szent Pál Athénban hirdeti az evangéliumot (1515), Victoria and Albert Museum, London

Vignesh Kumar: Aratás

<https://www.artzolo.com/painting/harvest?id=8742>

2.4. Kérdések az evangéliumhoz

- Felismerem-e a mindennapjaimban azokat a helyzeteket, amikor Jézus tanítványaként beszélek, cselekszem, döntök?
- Hogyan veszek részt konkrétan az örömhír hirdetésében?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Istenünk, te szent Fiad megaláztatása által fölemelted az elesett emberiséget. Adj szent örömet nekünk, akiket kiragadtál a bűn szolgaságából, és fogadj be egykor az örök boldogságba. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké.

Evangeliumhoz kapcsolódó fohász

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy az evangéliumról bátran és örömmel tudjak magam is tanúságot tenni! Ámen.

Ima a papi hivatásokért

Istenünk, te pásztorok által kívánsz gondoskodni népedről.

Áraszd ki Egyházmegyénkben a bátorság és a buzgóság Szentlelkét.

Ne engedd, hogy híveid, akiket megváltottál és üdvözíteni akarsz, nélkülözzék szentségeid vigaszát.

Tieid vagyunk és tieid akarunk maradni.

Támassz családjainkból férfiakat, akik állhatatosak és szelídek az oltár szolgálatában és evangéliumod hirdetésében.

Nézz sok ifjú szemébe, hívd őket, hogy kövessék szent Fiadat!

Add, hogy Egyházmegyénkben kegyelmednek kiosztói számban gyarapodjanak, és szeretetedben mindig kitartsanak.

Istenünk, bízunk gondviselő jóságodban és irgalmadban. Ámen.

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz

<https://www.richterstudios.com/wp-content/uploads/2018/11/Agriculture-Photography16.jpg>

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Jézust követve nevem már fel van írva a mennyben.
- Az én nevem is fel van írva a mennyben. Vagyis az Úr engem is hazavár a mennyországba!

6. Actio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Merjek Isten hatalmának eszköze lenni a világban.
- Ne feledjem el, hogy Jézus nevében járok. Az Úr küldöttje vagyok, tehát ennek megfelelően kell élnem!